

WOORDENBOEK VAN DE VLAAMSE DIALECTEN

UNIVERSITEIT GENT

Vakgroep Nederlandse Taalkunde

Blandijnberg 2

9000 Gent

Vragenlijst 163

MEI 2006

LICHAAM 6: NAVRAAGLIJST

Dialect van :(stad, dorp, gehucht, wijk),

.....(gemeente).....(prov.)

GESPROKEN DOOR :

Naam :

Geboorteplaats :

Geboortjaar :

Waar opgegroeid :

(vroeger) beroep :

In welke gemeente werd beroep uitgeoefend :

Dialect van moeder :

Dialect van vader :

Dialect van echtgeno(o)t(e) :

Ik ben naar school geweest tot jaar

Datum van invullen van vragenlijst :

Adres en telefoonnummer :

.....

.....

OPGETEKEND DOOR :

Naam :

Geboorteplaats :

Geboortjaar :

Dialect :

(vroeger) beroep :

Ik ben naar school geweest tot jaar.

Hoogste diploma :

Adres en telefoonnummer :

.....

.....

Beste medewerker/ster,

Deze vragenlijst moet dienen voor een dialectwoordenboek. Wilt u er dus zorg voor dragen dat u steeds woorden geeft die in uw dialect gebruikelijk waren of zijn. Tracht de dialectuitspraak zo goed mogelijk weer te geven. Maak u echter geen zorgen als dat soms moeilijk blijkt te zijn. Elke aanduiding, hoe onvolmaakt ook, is welkom.

Vul ook de eerste bladzijde (met naam, geboorteplaats enz.) zo nauwkeurig mogelijk in. Mogen we u vragen de vragenlijst in te vullen voor slechts één plaats en niet voor een hele streek? Na 'dialect van : ...' hoort de naam te staan van één bepaalde plaats van voor de gemeentefusies, niet de naam van een streek.

Algemeen

Hoe noemt u in uw dialect:

1. Een zacht weefsel dat vastzit aan het skelet en waardoor we kunnen bewegen? Na een zware inspanning kunnen ze soms pijnlijk of stijf zijn. (vb. hij heeft een verrekte ...)	
2. Iemand die zeer gespierd is?	
3. Kent u spottende uitdrukkingen voor een man van wie de armen zo gespierd zijn dat hij ze niet meer tegen het lichaam kan houden?	
4. De gezamenlijke beenderen van het menselijk lichaam?	
5. Witte, iets doorschijnende, veerkrachtige stof, waaruit o.a. het neustussenschot bestaat? Soms kan dat gedeelte van het bot wegslijten, bv. bij artrose.	
6. Geboren worden met een witachtig doorschijnend vlies over het hoofd? Vroeger dacht men dat kinderen die op deze manier ter wereld kwamen bijzondere gaven hadden.	

Hoofd

7. Tot een streng gevlochten hoofdhaar dat naar beneden hangt?	
8. De hoofdharen kruiselings over en door elkaar slaan tot een streng?	
9. Het haar op het hoofd in de hoogte vaststeken met spelden en/of een elastiekje?	
10. Het kapsel waarbij het haar geknipt is alsof men een bloempot op het hoofd had, zodat alleen wat daaronderuit kwam, weggeknipt kon worden?	
11. Een streng hoofdhaar die los hangt van de rest van het haar, bv. over het voorhoofd?	
12. Spiraalvormige haarkrullen?	

13. Kent u in uw dialect (spottende) benamingen of uitdrukkingen voor iemand die kaal <u>begint</u> te worden?	
14. Hoofdhaar dat over het voorhoofd is gekamd en is afgeknipt even boven de wenkbrauwen?	
15. Een opstaande of opgekamde haarlok net boven het voorhoofd, die vaak met gel of haarlak wordt vastgezet?	
16. Een lichte, naar het goudgeel overhellende haarkleur?	
17. Het ringvormige, gekleurde deel van het oog?	
18. Het ronde, zwarte middelste van het oog dat groter of kleiner kan worden naarmate er minder of meer licht op valt?	
19. De beide openingen van de neus?	
20. Hoe heet in uw dialect het kuiltje dat sommige mensen in de <u>kin</u> hebben? Het gaat hier dus NIET om kuiltjes of putjes in de wangen die verschijnen bij het lachen!	
21. De twintig tanden en kiezen die zich bij kinderen eerst ontwikkelen en die op de leeftijd van ongeveer zes jaar uitvallen en vervangen worden?	
22. Een zacht, fluitend geluid in de oren waarnemen, bv. doordat ze overbelast zijn geworden? De oren...	

Romp en armen

23. Het knopvormige uitsteekseltje in het midden van de vrouwenborst, waaraan baby's zuigen als ze de borst krijgen?	
24. De beide borsten van een vrouw samen?	
25. Neerhangende borsten?	
26. Heeft u daarvoor ook spottende benamingen? Zo ja, welke?	
27. Elk van de wervels van de ruggengraat?	
28. Het onderste, naar binnen buigende gedeelte van de rug met de aangrenzende delen van de rechter- en linkerzijde?	

29. Het deel van het lichaam waar de bovenbenen samenkomen, m.a.w. de schaamstreek?	
30. Het orgaan bij de vrouw waarin tijdens de zwangerschap het kind groeit?	
31. Welke spottende benamingen gebruikt u in uw dialect voor de handen?	
32. Welke spottende benamingen gebruikt u in uw dialect voor de vingers?	

Spijsvertering

33. Het laatste deel van de dikke darm, vlak voor de aarsopening?	
34. De kringvormige spier die de aarsopening afsluit?	
35. Het orgaan waarin de urine verzameld wordt voor ze naar buiten komt?	
36. Elk van de grote boonvormige organen, gelegen aan de rugzijde van het lichaam, die dienen voor de afscheiding van de urine?	
37. De grote bruine of roodbruine klier die bij de mens in de rechterhelft van de buikholte net onder het middenrif ligt? Dit orgaan dient vooral voor het afbreken van giftige stoffen in het lichaam en kan onder andere beschadigd raken door overmatig alcoholgebruik.	
38. Het orgaan dat aan de linkerzijde van de buikholte ligt en dat soms pijnlijk kan steken wanneer men bijvoorbeeld hard gelopen heeft?	
39. Het uit de mond lopen van speeksel?	
40. Het speeksel dat uit de mond loopt?	
41. Hoe geeft u in uw dialect te kennen dat u zich naar het toilet gaat begeven? Ik ga (naar)...	
42. Bestaan hiervoor ook meer vulgaire uitdrukkingen?	

Bewegingen

43. Het plaatsen van de ene voet voor de andere bij het gaan, een pas?	
44. Kleine pasjes maken, vooral van kinderen of -veelal ijdele- vrouwen gezegd?	
45. Met de benen wijd uit elkaar stappen, de benen wijd uit elkaar zetten bij het stappen?	
46. Tijdens het stappen de voeten buitenwaarts keren, stappen met de tenen naar buiten gericht?	
47. Op het hoofd staan met de benen in de lucht?	
48. De schouders ophalen, uit onverschilligheid of om aan te geven dat men iets niet weet?	
49. Per ongeluk het hoofd ergens tegen stoten?	
50. Op iemands schouders zitten?	
51. Welk werkwoord gebruikt u in uw dialect voor 'bloemen of planten uit- of aftrekken'?	
52. Twee mensen die elkaar met geweld te lijf gaan zijn aan het...	
53. Iemand afranselen, een duchtig pak slaag geven?	
54. Een slag in het aangezicht in het algemeen?	
55. Iemand bont en blauw slaan?	
56. Bont en blauw geslagen worden?	
57. Iemand omarmen, als teken van liefde of genegenheid?	
58. Een aanraking met de lippen (als teken van liefde, verzoening, als groet enz.) in het algemeen?	
59. Heeft u verschillende benamingen voor een kus in verschillende situaties (vb. tussen geliefden, tussen ouder en kind voor het slapen gaan, als begroeting,...) Zo ja, kan u aangeven welk woord gebruikt wordt in welke situatie?	

60. Het is ook mogelijk dat in uw dialect verschillende woorden voor een kus bestaan, waarvan het ene als ‘netter’ of net ‘platvloerser’ wordt aanvoeld dan het andere. Indien dit het geval is, kunt u ze hiernaast opschrijven en aanduiden wat de gevoelswaarde ervan is?

De slaap

61. Onwillekeurig de mond wijd openen, uit vermoeidheid of verveling? Het werkt vaak aanstekelijk.

62. De nachtelijke toestand van volkomen rust van het lichaam en het bewustzijn?

63. Geneigd zijn tot in slaap vallen, zeer moe zijn?

64. Heeft u een verschillend woord voor een middagdutje en een dutje op een ander moment van de dag? Zo ja, hoe noemt u dan een korte of lichte slaap overdag op een ander moment dan vlak na het middageten?

65. Een kort licht slaapje doen buiten de nachtrust?

66. Half slapen, soezen?

67. Heeft u in uw dialect andere benamingen voor ‘een droom’? Zo ja, welke?

68. Een nare en beangstigende droom, waarbij men onrustig slaapt en vaak zwetend wakker wordt?

69. Naar en beangstigend dromen, waarbij men vaak zwetend wakker wordt?

70. Uit alle macht wakker proberen te blijven wanneer men zeer moe is en in slaap dreigt te vallen?

Lachen en huilen

71. Halfgesmoord lachen, zoals jonge meisjes vaak doen?

72. Een jong meisje dat vaak zit te lachen en te giechelen?

73. Hikkende, krampachtige bewegingen maken bij het wenen?

74. Klaaglijk wenen, met gerekte, hoge tonen?	
75. Wenen terwijl er ook snot uit de neus loopt?	
76. Kent u nog andere benamingen voor verschillende manieren van wenen? Zo ja, kunt u aangeven welk woord gebruikt wordt in welke situatie?	

Ziekten en aandoeningen: Algemeen

77. De toestand van het ziek-zijn, van het lijden aan een bepaalde stoornis? (vb. hij heeft een rare/ernstige/langdurige/slepende ...)	
78. Ongedeerd zijn, geen enkel lichamelijk letsel of ongemak hebben en niet ziek zijn?	
79. Onpasselijk zijn, geneigd tot overgeven?	
80. Denkbeeldig ziek zijn, zich inbeelden dat men een of meerdere ziektes heeft?	
81. Iemand die zich voortdurend inbeeldt dat hij allerlei ziektes heeft?	
82. Fluimen uitspuwen?	
83. Een plotse uitstoting van lucht langs de mondholte bij een verkoudheid? (vb. hij heeft een lelijke...)	
84. De neus ophalen omdat er te veel snot in zit? Vb. Jantje heeft een verkoudheid en hij heeft geen zakdoek bij zich, hij loopt al de hele dag te...	
85. De rode uitslag onder de neus als gevolg van erg vaak snuiten?	
86. De plaats waar een bot (meestal in de arm of het been) gebroken is?	
87. Pijn hebben in de buik?	
88. Een plotselinge en heftige honger die gepaard gaat met een gevoel van slapte en sterk zweten?	
89. Het bewustzijn verliezen?	
90. Ogen met wallen eronder?	

Ziekten

91. De kwaadaardige vorm van slijmvliesontsteking in keelholte en strottenhoofd, die vooral bij kinderen voorkomt? Dankzij vaccinatie komt de ziekte tegenwoordig bijna niet meer voor.	
92. De besmettelijke infectieziekte die vooral in de tropen veel voorkomt en waarbij door aantasting van de zenuwen op termijn ledematen kunnen afsterven? Vb. Pater Damiaan heeft veel gedaan voor de mensen met...	
93. De ziekte die ontstaat door een gebrek aan vitamine C en die vroeger vooral voorkwam bij zeelui die lang op zee bleven?	
94. De irritatie aan het zitvlak door ontvelling, veroorzaakt door wrijving (vb. door paardrijden)?	
95. De irritatie aan de huidplooien, vaak ontstaan door wrijving bij warm weer (vb. tussen de dijen, in de knieholte, onder de borsten)?	
96. Een waterig, tranend oog?	
97. Een hevige pijn in de zenuwen van het gezicht?	
98. Tandbederf, veroorzaakt door aantasting van het tandglazuur?	
99. De ophoping van lichaamsvocht in de gewrichten?	
100. Een ziekelijke ophoping van water in het weefsel of in een van de lichaamsholten?	

Verzorging

101. Een smalle strook linnen of verbandgaas om wonden mee te verbinden?	
102. Een ziekte door bezweringsformules en/of gebed uitdrijven of genezen?	